RE/Jan Pesonen
LA/Inka Hassinen

20.5.2026

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Eduskunnan Hallintovaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö koskien HE 17/2026 vp ’Hallituksen esitys eduskunnalle rajat ylittävää sähköistä tunnistamista, luottamuspalveluita ja eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevaa EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi’

Lausunto Hallintovaliokunnalle

Eläketurvakeskus (ETK) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä Hallintovaliokunnalle.

Eläketurvakeskus pitää tärkeänä, että:

- henkilöllisyyden linkittämispalvelu on yhdenvertaisesti (kaikkien julkista hallintotehtävää hoitavien) työeläkealan toimijoiden käytettävissä sekä tukee rajat ylittävien digitaalisten palveluiden tarjoamista ja EU-velvoitteiden täyttämistä,

- lainsäädännössä käytetään yhdenmukaista ja vakiintunutta terminologiaa (*julkista hallintotehtävää hoitavat*)

Henkilöllisyyden linkittämispalvelun soveltamisala

Eläketurvakeskus on aiemmassa lausunnossaan valtiovarainministeriölle pitänyt tärkeänä, että kaikilla työeläkealan toimijoilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet hyödyntää Digi- ja väestötietoviraston (DVV) tuottamaa henkilöllisyyden linkittämispalvelua riippumatta siitä, katsotaanko niiden olevan julkisen vai yksityisen sektorin toimijoita.

On myönteistä, että lopullisessa hallituksen esityksessä tätä linjausta on täsmennetty siten, että DVV toteuttaa henkilöllisyyden linkittämispalvelun viranomaisten lisäksi myös muille julkista hallintotehtävää hoitaville tahoille. Lisäksi esityksessä todetaan, että linkittämispalvelu tulee yksityisen sektorin toimijoiden käyttöön siirtymäajan jälkeen.

Koska työeläketoimijat ja Eläketurvakeskus hoitavat julkisia hallintotehtäviä, on tärkeää, että nämä toimijat kuuluvat linkittämispalvelun välittömän soveltamisen piiriin ilman siirtymäaikaa. Tämä on keskeistä, jotta työeläkealan toimijat voivat täyttää EU-lainsäädännöstä (erityisesti eIDAS- ja SDG-asetuksista) johtuvat velvoitteensa sekä tarjota asiakkailleen rajat ylittävää sähköistä asiointia yhdenvertaisesti.

RE/Jan Pesonen
LA/Inka Hassinen 20.5.2026

Terminologinen täsmennys

Eläketurvakeskus kiinnittää huomiota siihen, että esityksen pykälätekstissä käytetään ilmaisua *"julkista tehtävää hoitavat"*, kun taas perusteluissa käytetään ilmaisua *"julkista hallintotehtävää hoitavat"*.

Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan oikea ja lainsäädännössä vakiintunut termi on *"julkista hallintotehtävää hoitavat"*. Termin yhdenmukainen käyttö parantaisi sääntelyn selkeyttä ja oikeusvarmuutta. Tästä syystä Eläketurvakeskus esittää, että pykälätekstin sanamuoto tarkistetaan vastaamaan perusteluissa käytettyä termiä.

Digitaalisen identiteettilompakon hyväksymisvelvoitteet

Eläketurvakeskus on aiemmassa lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että velvoitteet hyväksyä eurooppalainen digitaalinen identiteettilompakko asiointipalveluissa ovat eriaikaisia julkisen ja yksityisen sektorin toimijoille (eIDAS-muutosasetus 5 f artikla ja johdanto-osan kappale 56).

Eläketurvakeskus ymmärtää, että määräajat perustuvat suoraan eIDAS-asetukseen eikä niistä voida kansallisesti poiketa, minkä vuoksi yksityisen sektorin velvoite hyväksyä lompakko astuu voimaan julkista sektoria myöhemmin. Hallituksen esityksen täsmentymisen myötä on kuitenkin myönteistä, että henkilöllisyyden linkittämispalvelu on käytettävissä myös julkista hallintotehtävää hoitaville työeläkealan toimijoille Suomi.fi-tunnistuksen kautta, mikä mahdollistaa lompakolla tapahtuvan tunnistautumisen yhdenvertaisesti ja tukee rajat ylittävien palveluiden velvoitteiden täyttämistä.

Eläketurvakeskus

Maarit Selin Sari Alanko